

Poštovani uzvanici, dame i gospodo, kolege vatrogasci, dobro nam došli!

Obilježavanje postojanja i rada jedne udruge veliki je događaj, posebice kada je usko povezan sa humanošću, što ovoj Obljetnici daje poseban značaj. Stoga Vas molim da mi dozvolite da Vam ukratko predstavim 130 godina rada i postojanja DVD-a Kotoriba, čiji veliki jubilej danas obilježavamo.

U drugoj polovici 19.stoljeća u Kotoribi je samo mali broj kuća bio zidan, a sve ostale bile su napravljene od drveta i blata, te pokrivene slamom ili trskom. Dim bi se iz peći dizao direktno u potkrovlje, jer tadašnje kuće nisu imale dimnjake, što je često dovodilo do požara. Najveći takav zabilježeni požar dogodio se 1878.godine, koji je u prah i pepeo pretvorio 90% kućanstava u Kotoribi. Da bi se smanjio broj požara, vlasti su donijele naredbu da svaki domaćin mora imati barem nekakav pribor za gašenje požara, no ni to nije bilo dovoljno. Stoga je po prvi puta u Kotoribi, na inicijativu vlasnika pilane „Jakoba Hiršlera, kao i brojnih drugih mjesnih obrtnika i trgovaca, 31. listopada 1888. godine osnovano Dobrovoljno vatrogasno društvo, s osnovnim ciljem zaštite svoje imovine od eventualnih vatrenih nesreća. Tada tek osnovano Društvo, brojilo je čak 33 člana, a prvi predsjednik, kao i inicijator tog osnutka, bio je gospodin Jakob Hiršler. Odmah pri osnivanju Društva, nabavila se i minimalna vatrogasna osobna i društvena oprema, koja se sastojala od vatrogasnih kapa, ručne štrcaljke i cijevi. Spremište za ovu oskudnu opremu bilo je smješteno u štali gospodarske grofovske zgrade, nasuprot sadašnjeg vatrogasnog doma. Nekoliko godina nakon osnutka, sredstvima Općine i Jakoba Hiršlera, nabavljene su dvije ručne šprice. Jedna je crpila vodu iz bunara u spremnik druge, koja pak je vodu izbacivala na objekt zahvaćen vatrom. Te obje šprice sačuvane su do danas i svjedoci su nam na vremena iz kojeg potječe ovo Društvo.

Kao i u većini tadašnjih Vatrogasnih društava, i u Kotoribi je, nekoliko godina od osnutka DVD-a, oformljena vatrogasna limena glazba od 15 članova, koja je bila nositelj kulturnog i zabavnog života u mjestu. Nažalost, limena glazba se počela koristiti i u političke svrhe, što je negativno utjecalo na članove i rezultiralo brojnim nesuglasticama. Rezultat tim nesuglasticama bio je i prestanak postojanja limene glazbe u Kotoribi.

Početak Prvog svjetskog rata, rad Društva se iz razumljivih razloga poremetio, i to prije svega zbog pomanjkanja članova, budući da su mladi i sposobni pozvani u rat, iz kojeg se, nažalost, neki nikada nisu ni vratili. Takva nepovoljna situacija u radu Društva trajala je do 20-ih godina prošlog stoljeća, kada je broj članova bio sveden na minimum, a i preostali članovi bili su starije životne dobi.

Po prvi puta, 1928. godine organiziran je i tečaj za ispitane vatrogasce. Tečaj je pohađalo, ali i uspješno položilo 18 članova tadašnjeg DVD-a, što je u ono doba bio veliki dokaz stručne osposobljenosti članova Društva. Kao dokaz svoje stručne osposobljenosti, Društvo se u međuratnom razdoblju, u izvršenju svoje primarne zadaće pojavljuje na akcijama gašenja požara i izvan svog mjesta, u Cirkovljanu, Čakovcu, Gardinovcu, Velikom Bukovcu i Donjem Kraljevcu. Stoga je za takav rad Društvo primilo Zlatnu medalju za građanske zasluge, te Orden zasluga za narod sa srebrnim zrakama.

U međuratnom razdoblju, 1939. godine, dolazi do raskola Društva. Razlog raskola temeljio se na političkim uvjerenjima među članovima, što je rezultiralo formiranjem 2 DVD-a, no ni njihov rad nije previše zaživio. Stoga je tijekom Drugog svjetskog rata vatrogastvo u Kotoribi stagniralo, iako su česte ratne nedaće zahtijevale protupožarne, ali i druge intervencije.

Oslobođenjem Međimurja, vatrogasnoj je organizaciji omogućen svestraniji razvoj, te je tada 1943. godine Ignac Golubić dobio naredbu od vlasti da okupi bivše vatrogasce, radi ponovnog osnutka Dobrovoljnog vatrogasnog društva u Kotoribi. Novokupljeno Društvo razvilo se u čvršću društvenu organizaciju, čiji je primarni zadatak bio omasovljenje članova Društva, nabavljanje opreme i uniformi za sve članove, sigurnije pružanje pomoći pučanstvu ali i gospodarstvu u slučaju požara ili drugih elementarnih nepogoda, kao i izgradnja mjesta i otklanjanje posljedica rata. Tako je te iste godine, od značajnije opreme, Društvo nabavilo prvu motornu pumpu, koja je uvelike pomogla u radu.

Upravni odbor Društva, 1949. godine, donio je odluku o prikupljanju živežnih namirnica i financijskih sredstava kako bi se kupilo novo vatrogasno vozilo. Dvije godine kasnije, nakon završetka akcije prikupljanja sredstava, posredstvom Ivana Horvata, zaposlenika tadašnje Zagrebačke vatrogasne brigade, Dobrovoljno vatrogasno društvo kupilo je auto – cisternu. Iako je bila sastavljena od raznih starijih i novijih dijelova, imala je kapacitet od 3000 litara vode, te je dugo vremena služila svojoj svrsi. Kupljenu auto-cisternu bilo je potrebno smjestiti u suho i natkriveno spremište, a kako je ono postojeće bilo premalo za istu, ali i prilično dotrajalo, taj je nedostatak prisilio odgovorne u Društvu, ali i u Općini na odluku o izgradnji novog vatrogasnog doma i spremišta. Stoga je Upravni odbor DVD-a 1960. godine donio odluku o prikupljanju financijskih sredstava za izgradnju novog vatrogasnog doma sa adekvatnim spremištem. Općina Čakovec dodijelila je u tu svrhu porušenu zgradu bivše četkarske radionice „Lav“, gdje su se organizirale brojne dobrotvorne akcije omladinaca i učenika osnovne škole, koji su neumorno čistili ostatke porušene zgrade, te pripremali teritorij za gradnju. Izgradnja novog vatrogasnog doma sa spremištem započela je u rano proljeće 1966. godine, a završena je i predana na uporabu godinu dana kasnije, točnije 30. travnja 1967. godine.

U djelovanju dobrovoljnog vatrogasnog društva Kotoriba posebno će ostati zapamćena 1965. godina. Početkom kolovoza spomenute godine Kotoribu je zadesila katastrofalna poplava, koja je u svega dva dana poplavila gotovo cijelo naselje. Kako bi zaštitili svoju imovinu, mještani su je nosili na tavane, a domaće životinje tjerovali bi na još nepoplavljeno područje. No ni to nije bilo dovoljno. Tek nakon povlačenja rijeke Mure u svoje korito, ostale su vidljive katastrofalne posljedice ove vodene bujice. Tek je tada postavljen pravi izazov članovima dobrovoljnog vatrogasnog društva Kotoriba. Osim saniranja 42 potpuno razorenih i 28 jače oštećenih kuća, vatrogasci su morali očistiti i osposobiti bunare diljem cijeloga sela, jer je u to doba veliki dio kućanstva pitku vodu crpio upravo iz bunara. No kao da sve te posljedice nisu bile dovoljno velike, Društvo je u poplavi ostalo bez tek kupljene auto – cisterne, koja je također stradala u poplavi. Kroz godine je rijeka Mura još u nekoliko navrata prijetila našem selu, no zahvaljujući ponajprije na mukotrpnom radu naših članova, mještana, ali i vatrogasnim društvima iz susjednih nam sela, prodiranje rijeke u mjesto uspješno je zaustavljeno i 2005., ali i 2014. godine.

Kako ne biste mislili da ovo Društvo kroz sve ove godine prolazi samo kroz razne nedaće, moram istaknuti i najveći uspjeh u povijesti ovog Društva. Naime, svi mi moramo zapamtiti ne tako davnu 1995. godinu, kada je žensko natjecateljsko odjeljenje vatrogasne mladeži, uzrasta od 12 do 16 godina, sudjelovalo na 10. međunarodnom natjecanju u talijanskome Arco. Njihov plasman na ovo veliko natjecanje izboren je u Varaždinu još nekoliko godina ranije, a sve to ne bi bilo moguće da nije bilo i našeg sadašnjeg, aktivnog člana, gospodina

Julija Jauka, koji je uvelike bio zaslužan za uzoran i aktivan rad vatrogasne mladeži u Kotoribi. Osim u radu sa mladeži, gospodin Jauk istaknuo se i kao predsjednik Društva, koji je svoju dužnost časno obavljao 9 godina, za vrijeme čijeg se mandata Dobrovoljno vatrogasno društvo u Kotoribi dodatno razvilo.

Osim gospodina Jauka, moramo istaknuti i našeg donedavnog predsjednika Društva, gospodina Friščić Gabrijela, koji je dužnost predsjednika obnašao 12 godina. Gospodinu Friščiću danas možemo biti zahvalni na njegovom uloženom trudu, volji i želji da ovo današnje naše Društvo održi na životu, na svoj nabavljenoj opremi u vrijeme njegova mandata, te na neizmjerne podršci i savjetima kojima i dan danas pruža svima nama.

Kroz 130 godina rada, Društvo je, kao i svako drugo, prošlo kroz uspone i padove, mukotrpno se borilo protiv svih nedaća koje su se pritom našle na putu, te je stoga i nagrađeno za svoj rad sljedećim važnijim priznanjima:

1931.g. – Zlatnom medaljom za građanske zasluge

1978.g. – Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zrakama

1998.g. – Plaketom Općine Kotoriba

- Zlatnom vatrogasnom medaljom Hrvatske vatrogasne zajednice

- Plaketom za opći doprinos u unaprjeđenju vatrogastva i zaštite od požara

2005.g. – Poveljom Međimurske županije za izniman doprinos

2008.g. – Poveljom Mirka Kolarića Hrvatske vatrogasne zajednice za iskazanu požrtvovnost u zaštiti i spašavanju

Kroz svih ovih 130 godina rada, Društvo je kontinuirano raslo i razvilo se u čvrstu stručnu i humanitarnu udrugu, kojoj je i dan danas glavni cilj zaštita od požara te drugih elementarnih nepogoda, kao što su poplave, prometne nesreće, te razne tehničke intervencije. Iako je danas DVD opremljen ponekom dotrajalom opremom, trudimo se biti u koraku s vremenom, pa smo stoga orijentirani na pribavljanje što suvremenije opreme, kako bi što uspješnije branili naše domove od svih nadolazećih opasnosti.

Društvo danas broji 80-ak aktivnih članova, a od toga imamo 11 ispitanih vatrogasaca, 31 vatrogasca I. klase, 6 vatrogasnih dočasnika, 9 vatrogasnih dočasnika I. klase, 6 vatrogasnih časnika, 1 vatrogasnog časnika I. klase, 2 počasna vatrogasna časnika i 2 viša počasna vatrogasna časnika, a osim toga, u društvu je 25 članova osposobljeno za razne specijalne djelatnosti. Stoga možemo reći da je stručna osposobljenost naših današnjih članova dobra garancija pri obavljanju vatrogasnih djelatnosti.

Osim u vatrogasnim djelatnostima, članovi našeg društva danas aktivno sudjeluju, zajedno sa drugim mjesnim udrugama, u svim organiziranim manifestacijama koje se održavaju u Kotoribi, kao i u crkvenim svetkovinama.

U ovom kratkom pregledu, pokušali smo iznijeti neke od najvažnijih događaja koji su obilježili rad Društva kroz svih ovih 130 godina. No moramo napomenuti kako je oduvijek, pa do dana današnjega, glavni pokretač u ovome Društvu bila humanost prije svega, te

spremnost na pružanje pomoći ljudima u najtežim situacijama. Stoga nam je drago što se danas možemo pohvaliti većim brojem mladih članova, koji ovo Dobrovoljno vatrogasno društvo svojim aktivnim radom drže na svojim ramenima.

Naravno, ovakav Jubilej ne bismo postigli da nije bilo razumijevanja pojedinaca, članova Društva koji se svakodnevno zalažu u radu, financijske pomoći mještana, Općine Kotoriba i brojnih sponzora, koji su uvelike doprinijeli radu i razvoju vatrogastva u našem mjestu. Stoga se ovim putem, u svoje osobno ime, ali i u ime cijelog Dobrovoljnog vatrogasnog društva Kotoriba, želim zahvaliti svima Vama koji potpomažete rad Društva. Veliko hvala i svima Vama koji ste pomogli u organizaciji i realizaciji ove proslave, te svima Vama koji ste svojim prisustvom uveličali ovakav Jubilej.

U Kotoribi, 08. 06. 2018.g.

Tajnica DVD-a Kotoriba: Ana-Marija Vidović